

Nr 335. Fråga av Maria Gardfjell (MP) om åtgärder för att hjälpa barn som utnyttjas
KSN-2012-1180

Kommunfullmäktige

Fråga

Enligt Rikspolisstyrelsens lägesrapport 12 *Människohandel för sexuella och andra ändamål* har tvångsarbete och tvång till medverkan av brottslig verksamhet ökat kraftigt de senaste åren. Såväl barn som vuxna har förts till Sverige för att tigga och begå brott som exempelvis stölder och bedrägerier. I rapporten framkommer att det ofta rör sig om komplicerade familjekonstellationer och att barnen många gånger saknar andra anhöriga än de som tvingat dem att stjäla eller tigga.

Enligt en rapport från länsstyrelsen i Stockholms län *Barn utsatta för människohandel - en nationell kartläggning* (rapport 2012:27) har minst 166 barn i hela landet sålts för sexuella ändamål, stölder eller tiggeri under perioden 2009-2011. Det kan dock röra sig om många fler då de barn som kartlagts är de som varit i kontakt med socialtjänsten. Dessutom har endast ett fåtal av de 166 barnen fått de brott som begåtts mot dem rättsligt prövade. Flertalet barn vistas i kommunerna som ensamkommande asylsökande och många försvinner innan socialtjänsten hinner agera. Det är alltså mycket viktigt med ett snabbt agerande från socialtjänsten.

Det finns uppgifter om barn som utnyttjas för att tigga i Uppsala och är ett tydligt tecken på att barn far illa och det finns ett stort behov av åtgärder från den kommunala socialtjänsten. Organisationen Freethem i Uppsala sprider information om människohandel och var ursprungligen ett initiativ av Maria Ahlin. Hon har själv bevittnat flera fall i Uppsala då barn har utnyttjats för tvångsarbete, vilket UNT berörde i en artikel 13 november.

Det är viktigt med snabbt agerande från socialtjänstens sida för att undersöka barnens levnadsförhållanden och vilka åtgärder som behövs i de individuella fallen.

Min fråga till ordföranden för socialnämnden för barn och unga Anders A. Aronsson:

Vidtas det särskilda åtgärder för barn i riskzonen som tigger eller på annat sätt misstänks kunna vara föremål för människohandel?

Uppsala 13 november 2012

Maria Gardfjell (MP)

Svar

Socialjouren i Uppsala har nyligen tagit fram en handlingsplan för hur de ska arbeta med den här typen av frågor. De får samtal kring barn som ses ute på gator och torg och tigger, alternativt säljer olika saker. De kan göra ett akut omhändertagande kvällstid med stöd av LVU (Lagen om vård av unga) samt ombesörja biljett till hemlandet dagtid.

Myndigheten får enligt uppgift inte ofta kontakt med dessa barn. Det händer dock att anmälningar inkommer och det kan då vara svårt att skapa långsiktiga och bra lösningar för barnen. I många fall då anmälningar inkommit har barnen vistats här tillsammans med sina föräldrar och socialtjänsten har efter utredning inte kunnat konstatera sådana brister i föräldrarnas ansvarstagande som motiverar ingripande med stöd av LVU.

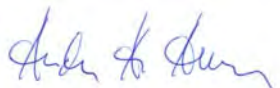
Frågan är komplex, eftersom många av de barn som vistas här med föräldrar gör det i enlighet med EU:s bestämmelser om uppehållsrätt, så länge man klarar sin egen försörjning. Denna bestämmelse krockar till viss del med svenska lagar, där vi likställer alla barn och slår fast att alla barn som vistas i Sverige ska ha det bra och inte riskera att fara illa.

När de gäller ensamkommande flyktingbarn, så finns det barn som avviker från våra boenden. Det finns tydliga riktlinjer för hur de ansvariga för respektive boende ska agera när ett barn försvinner/avviker. Polisen kontaktas naturligtvis alltid i dessa fall.

Enligt uppgift från polisen tas alltid kontakt med socialtjänsten när det gäller barn där man

misstänker människohandel och/eller att barnet far illa. Avstämningar sker med socialjouren kring de barn som tvingas till arbete och/eller tiggeri etc. Polisen känner endast till en handfull fall av misstänkt människohandel under de senaste åren.

Socialnämnden för barn och unga gav vid sitt sammanträde den 21 november 2012 i uppdrag till Kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad att med ledning av befintliga riktlinjer och hittills gjorda erfarenheter, samt i samarbete med övriga berörda myndigheter, närmare undersöka problemets omfattning för Uppsala kommuns del samt återkomma med en handlingsplan dels för att motverka människohandel, dels effektiv hantering av och stöd till barn som misstänks vara utsatta för människohandel.

Anders A. Aronsson (FP)

Ordförande, socialnämnden för barn och unga